

stænge i herskerklassens hofstald. Hvis den småkunst, som nu er ved at kvæle de virkelige talenter, ikke mere opnår statsapparatets massive støtte, vil folk med kunstnerisk talent få bedre plads til at trænge igennem. Og Z-velstandssamfundet giver også plads til, at tusindvis af mæcener vil få økonomiske muligheder for at gro op i stedet for som nu, hvor kunsten ensrettes til, hvad statsapparatet kan lide.

Kunstnere skal ligestilles med andre samfundsgrupper. Der gives aldrig priser til skraldemænd, langtidsschauffører eller alle de mange andre folk, der også som led i deres arbejde er med til at gøre Danmark større og rigere. Hvorfor skal man så køre løs med, at bestemte erhvervsgrupper som dem, der særligt forkæles af kulturministeren, skal have skatteyderbetalte priser ud over, hvad de får for deres arbejde?

Fremskridtspartiet er altså 100 pct. uenig med sen-socialdemokratiets syn, der af partiets ordfører (Lysholt Hansen) er prægnatiseret i sætningerne: »Det offentliges rolle i kulturlivet skal altså være aktiv. Jeg tror ikke på, at man blot skal lade folk selv se og så vælge på kulturområdet.« Det står i Folketingstidende 1977-78, forhandlingerne spalte 2557. I næste spalte siges det sådan: »samfundet bygger veje, broer og havne, som helt ændrer handelslivets vilkår. Hvorfor skulle det så være unaturligt, at samfundet ændrer på sit kulturmiljø?«

Dette er en anvisning på at erstatte kunstnere med hofsnoget, der først og fremmest konkurrerer på, hvem der har haft medlemskort i flest år til socialdemokratiet uden at genere partiledelsen.

Ganske som Ritt Bjerregaard formulerede det i sin kaffeklubrapport, hvor hun kynisk søger at drive de kunstnere, som måtte overleve, sammen i sit magtkoncentrerede zoologisk have-menageri: »Hvorfor skal socialdemokratiet opretholde eller støtte en kunst, som meget sjældent er os eller vore vælgere til glæde eller gavn?«

Socialdemokratiets næstformand Inge Fischer Møller (her citeret efter Jyllands-Posten for den 5. maj 1982), hundser sådan med åndslivet:

»Hvis kunstnere fortsat skal have gode muligheder, så må de også gøre sig klart, hvem der er med til at finansiere de forhold, kunsten skal fungere under. Det er arbejderne især.

Med hensyn til argumentet om, at det er nemmere for kunstnere i Sverige at få støtte af socialdemokratiet end i Danmark, så kan jeg ikke dy mig for at sige, at det jo også hænger sammen med, at i Sverige ved man i højere grad, hvor kunstneren står politisk. De blander sig i den of-

fentlige debat med udtalelser i forbindelse med valgkampe og lignende.«

Mangfoldige andre eksempler kunne fremdrages om, hvordan de forløbne 18 kunstfond-år først og fremmest har været brugt til at forkrøble fortidens selvstændige rygranke kunstnere til statsapparatets hofsnoget og troubadurer.

Tidligere radiorådsformand Jørgen Kleener opsummerede på side 34 i Liberal 1980 nr. 2, sine erfaringer sådan:

»Skulle jeg leve af at være kulturarbejder, ville jeg den dag i morgen melde mig ind i socialdemokratiet eller som et minimum præstere en arbejdsindsats for Niels Mathiasens Mindefond.«

Ved at følge Kleeners råd har mangen en charlatan kunnet leve højt og flot, til trods for at han ikke har evnet eller gidet præstere noget nyskabende eller noget publikumsforståeligt.

Fremskridtspartiet går principielt imod, at skatteydermidler gives ud uden om de normale bevillingskanaler, jfr. for eksempel partiets bidrag til beretning af 6. oktober 1975 fra det af folketinget den 16. juni 1975 nedsatte udvalg angående ministerkontrol med bevillinger, Folketingstidende 1974-75 (2. samling), tillæg B spalte 1889 ff, men på det heromhandlede område vil rådne forhold sikkert uundgåeligt opstå, ligegyldigt hvordan udelingen foregår.

Fra kunstfondens virke er der et væld af konkrete sager som dokumenterer, at det offentlige forvaltningssystem simpelt hen ikke er egnet til opgaver som dem, kunstfond-tanken tillægger det.

Eksempelvis citeres fra Henrik Oldenburgs artikel i Aalborg Stiftstidende for den 8. januar 1978:

»Luften er sort af sekterisk røgelse på det københavnske kulturparnas i øjeblikket. Vi er midt i femte eller sjette omgang af den store socialistiske verbalkrig, der udkæmpes med alle midler og med god ortodoks nidkærhed.

Det er Politikens litteraturanmelder John Chr. Jørgensen og Aktuelt's kulturredaktør Ole Hyltoft kampen står imellem.

Sidste år slog de hinanden oven i hovedet med Marx' samlede skrifter. Denne gang er det kunstfonden, det gælder. Det startede med, at Hyltoft i en artikelse i Aktuelt - »Hvem stopper kulturen?« - gik til angreb på det litterære tremandsudvalg, fordi det have givet Bent Haller og ikke-socialdemokraten John Nehm det treårige stipendium.

Når Hyltoft skyder skarpt mod kunstfondens litterære tremandsudvalg - og derved indirekte mod kulturministeren, hans partifælle - skal jeg være en af de første til at lange ham alle de patronbælter, der er brug for. Der kan ikke skydes